

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets president
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/40-

13. januar 2021

Spørsmål nr 856 til skriftlig besvarelse - Hvordan har ventetidene og antallet pasienter som står på venteliste for TOO-behandling i de ulike fylkene utviklet seg i løpet av 2020

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 5. januar 2021 med spørsmål til skriftlig besvarelse fra Stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland.

"Hvordan har ventetidene og antallet pasienter som står på venteliste for TOO-behandling i de ulike fylkene utviklet seg i løpet av 2020, og vurderer statsråden å iverksette ytterligere tiltak, utover midlene som er bevilget i statsbudsjettet, for å sikre at denne sårbare gruppen får nødvendig tannhelsebehandling innenfor akseptable tidsfrister?"

Svar:

Fylkeskommunene organiserer et tilbud til personer som har vært utsatt for tortur eller overgrep og/eller har sterk angst for tannbehandling, basert på Stortingets budsjettbevilgning. Regjeringen har i statsbudsjettene gjennom flere år foreslått å øke bevilgningen til dette tilbudet. I vedtatt budsjett er det bevilget 100 mill. kroner til dette formålet i 2021.

Årsaken til at regjeringen har ønsket å styrke tilbudet, er at etterspørselen har vært stor og til dels økende ettersom tilbudet er blitt etablert og kjent. Videre har fylkeskommunene kommet ulikt i utbyggingen av tilbudet.

Pasientene som får dette tilbudet, har ikke rettigheter etter tannhelsetjenesteloven. De får et tilbud basert på Stortingets årlige budsjettvedtak.

Tabellen viser ventetiden i de ulike fasene i TOO-tilbudet rapportert fylkesvis til Helsedirektoratet for 2019 og foreløpige tall for 2020 (antall uker).

Fylker pr. 31.12.2019	Fylker pr. 1.1.2020	Ventetid (uker) - vurderings-samtale		Ventetid (uker) – tverrfaglig odontofobi-behandling		Ventetid (uker) – tann-behandling	
		2019	2020	2019	2020	2019	2020
Østfold	Viken	18	50	15	50	5	3
Akershus		12		24		4	
Buskerud		4		8		2	
Oslo		2,5	68	46	1,5	7	6
Hedmark	Innlandet	17	127	36	45	3	3
Oppland		47		15		2	
Vestfold	Vestfold og Telemark	24	105	2	2	2	2,5
Telemark		52		3		2,5	
Aust-Agder	Agder	16	54	4	4	3	4
Vest-Agder		15		16,5		2,5	
Rogaland		78	103	1,5	1	0	3
Hordaland	Vestland	20	54	5	13	4	7
Sogn og Fjordane		10		6		8	
Møre og Romsdal		104	216	1	0	3	1,5
Trøndelag		58	70	2	3	3	5
Nordland		12	8	12	52	4	4
Troms	Troms og Finnmark	50	90	75	100	5	8
Finnmark		6,5		5		3,5	

(Merknad: Fylkene har frist for endelig rapportering til Helsedirektoratet 1. april. Det tas derfor forbehold om de foreløpige tallene for 2020.)

Tabellen viser at når det gjelder ventetid til vurderingssamtale er det fortsatt her det er lengst ventetid for pasientene. Det er et fåtall fylker som nådde måltallet om åtte ukers ventetid eller mindre i 2019. Ventetiden til vurderingssamtale har økt ytterligere i løpet av 2020, som en konsekvens av koronasituasjonen.

Tabellen visere videre stor variasjon mellom fylkene når det gjelder ventetid til tverrfaglig odontofobibehandling. Et par fylker har greid å redusere ventetiden i 2020. Halvparten av fylkene rapporterer lenger ventetid enn måltallet på fire uker i 2020. Årsaken kan, i tillegg til et etterslep på innkalling og behandling pga. pandemien, være at det ved sammenslåingen av fylker 01.01.2020 ble forsinkelser i inntaket av pasienter grunnet omorganiseringer. Det

kan også være slik at pasientpågangen øker når tilbudet bygges ut og informasjonen om tilbudet når ut til flere.

Når det gjelder *ventetiden til tannbehandling* hadde flertallet av fylkeskommunene kommet under måltallet om fire uker ventetid i 2019. Ventetiden til tannbehandling er økt i 2020, som en konsekvens av pandemien.

Pandemien har for mange fylker ført til et etterslep generelt i tannhelsetjenesten som også rammer TOO-pasientene. I tråd med Folkehelseinstituttets råd til tannhelsetjenesten (publisert 12. mars) og Helsedirektoratets anbefalinger til tannhelsetjenesten (publisert 26. mars) ble det kun utført nødvendig akuttbehandling i tannhelsetjenesten fra medio mars frem til 20. april, 2020. Etter det har Helsedirektoratets anbefalingene vært å ta sikte på en gradvis opptrapping av aktiviteten på tannklinikkene og komme tilbake til tilnærmet normal drift.

Videre har koronasituasjonen ført til flere avbestillinger, dels som en konsekvens av at pasienter og ansatte må holde seg hjemme ved symptomer eller de har vært i karantene. Noen fylkeskommuner rapporterer større grad av avbestillinger fra denne pasientgruppen under pandemien. Videre har noen fylkeskommuner vedvarende utfordringer knyttet til rekruttering, særlig av psykologer.

Antallet på venteliste foreløpig rapportert av fylkene er 1630 i 2020. Dette er en økning fra 2019. Samtidig er det viktig å ha med seg at henholdsvis 584 pasienter i 2018 og 700 pasienter i 2019 ble ferdigbehandlet. Videre var henholdsvis 608 pasienter i 2018 og 925 pasienter i 2019 rapportert under behandling ved årsskifte. Av disse vurderte tannhelsetjenesten i 2019 at 544 hadde et stort tannbehandlingsbehov og 459 pasienter ble vurdert til å ha et middels tannbehandlingsbehov. Samme år ble 312 pasienter henvist til tannbehandling under narkose og 130 pasienter ble henvist videre til tannlegespesialist. Samlet viser dette viser at TOO-tilbudet treffer en pasient gruppe som har betydelig behov for tannbehandling.

Helsedirektoratet har igangsatt en evaluering av det fylkeskommunale tilbudet til personer som har vært utsatt for tortur og/eller overgrep og personer med sterk angst for tannbehandling. Evalueringen vil kunne gi innsikt i behovet for tilbudet, pasientene som benytter seg av det samt gi viktig kunnskap som jeg vil ta med i videreutviklingen av tilbudet. Jeg vil derfor avvente evalueringen før eventuelle ytterligere tiltak.

Med hilsen

Bent Høie